

Anykščių rajono savivaldybės administracijos
Bendrasis ir ūkio skyrius
GAUTA
2022-09-30
1-GD-3952 (6.18)

LIETUVOS RAŠYTOJŲ SĄJUNGA
LITHUANIAN WRITERS' UNION

Įmonės kodas 291368380, K. Sirvydo 6, LT-01101 Vilnius, tel./faks. 2123919, el.p.: sajunga@rasytojai.lt

Antano Baranausko literatūrinės premijos
skyrimo komisijai

2022-09-29 Nr. 93

DĖL KANDIDATŲ ANTANO BARANAUSKO LITERATŪRINEI PREMIJAI

Lietuvos rašytojų sąjungos valdyba Antano Baranausko literatūrinei premijai gauti siūlo
Vytautą Kazių už knygą „Sapnų slidininkas“ (Kauko laiptai, 2021).

PRIDEDAMA:

1. Vytauto Kazių gyvenimo ir kūrybinės veiklos aprašymas, 2 lapai.
2. Rekomendacija, 2 lapai;
3. Vytauto Kazių knyga „Sapnų slidininkas“ (Kauko laiptai, 2021), 1 egz.
4. Ievos Rudžianskaitės ir Tomo Vyšniausko recenzijos, 4 lapai;

Laukiame Jūsų vertinimo komisijos sprendimo.

Pagarbiai –

Pirmininkė

Birutė Jonuškaitė Augustinienė

Vytautas Kaziela

Ričardo Šileikos nuotrauka

Vytautas Kaziela – poetas, publicistas.

Gimė 1955 12 13, Valančiuose, Molėtų rajone.

Mokėsi Suginėlių vidurinėje mokykloje, statybos technikume, Vilniaus inžineriniame statybos institute (dabar Vilniaus Gedimino technikos universitetas). Dirbo „Tiesos“, „Dienos“ dienraščių, žurnalo „Gimtas kraštas“ korespondentu, laikraščių „Utenos apskrities žinios“ ir „Utenos Diena“ vyriausiuoju redaktoriumi. Nuo 2007 m. leidyklos „Kamonada“ vyriausiasis redaktorius. Lietuvos rašytojų sąjungos narys – nuo 1994 m.

Bibliografija:

Palesink paukštį: eilėraščiai. – Vilnius: Periodika, 1990.

I beždžionių šali: eilėraščiai vaikams. – Kaunas: Keturi vėjai, 1991.

Žaidžiančio žaizdos: eilėraščiai. – Klaipėda: Indra, 1992.

Dienų dugne: eilėraščiai. – Klaipėda: Indra, 1993.

Bedantėlis: pasakėlė vaikams. – Utena: Arkliukas, 1994.

Iš meilės ir netekties: eilėraščiai. – Utena: Arkliukas, 1995.

Pasaka apie Nendrinuką: eilėraščiai ir poemėlė vaikams. – Utena: Utenos indra, 2000.

Artėjantis krantas: eilėraščiai. – Utena: Kintava, 2002.

Kelias namo: publicistika. – Utena: Kintava, 2003.

Kas nebus pralaimėta: poezijos rinktinė. – Utena: Kintava, 2005.

Mūsų vienvietės prieblanda: eilėraščiai. – Utena: Kamonada, 2008.

Life and Unbelief = Gyvybė ir netikėjimas: eilėraščiai (į anglų k. vertė K. Sh. Keys). – Utena: Kamonada, 2009.

Užklumpa šviesa: eilėraščiai. – Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.

Vieta ir kiti nutylėjimai: eilėraščiai. – Kaunas: Kauko laiptai, 2015.

Alyvmedžiai: eilėraščiai. – Kaunas. Kauko laiptai, 2018.

Sapnų slidininkas: eilėraščiai. – Kaunas. Kauko laiptai, 2021.

Sudarė:

Verdenė: Utenos literatų kūrybos almanachas, 2 kn. – Utena: Utenos Indra, 1995.

Vėjas žodžiuose: jaunimo kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kintava, 2001.

Akys languose: jaunimo kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kintava, 2002.

Iš šnabždesio gimę: eilėraščiai, drama. – Utena: Kintava, 2003.

Taip tyliai tyliai: 111 meilės eilėraščių. – Utena: Kintava, 2004.

Birželio sodai: tarptautinės poezijos šventės „...ir saulas diementas žėruos...“ (A. Miškinis) dalyvių kūrybos almanachas. – Utena: Kintava, 2004.

Veriasi kelias: jaunimo kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kintava, 2005.

D. Raižytė. Po tėviškės liepom: eilėraščiai. – Utena: Kintava, 2006.

Užšalusi upė: eilėraščiai. – Utena: Kintava, 2006.

Po Aukštaitijos pilnatim: Utenos krašto poetų kūrybos rinkinys. – Utena: Kintava, 2006.

Atiduok mane debesiui: eilėraščiai: aštuntosios Molėtų jaunųjų literatų kūrybinės stovyklos

dalyvių kūryba. – Utena: Kintava, 2006.

Iš žemės žalumos: Molėtų krašto poezijos antologija. – Utena: Kintava, 2007.

Sugrižta angelas: eilėraščiai. – Utena: Kamonada, 2007.

Kitapus liepsnos: devintosios Molėtų jaunųjų literatų stovyklos dalyvių kūrybos almanachas. – Utena: Kamonada, 2007.

Iš dainingosios Aukštaitijos: atsiminimai apie Antaną Miškinį. – Utena: Kamonada, 2008.

Neatiduok manęs rudenii: 88 meilės eilėraščiai. – Utena: Kamonada, 2008.

Mėnulio pievose: dešimtosios Molėtų jaunųjų literatų stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kamonada, 2008.

Dienų trapumas: jaunimo kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kamonada, 2009.

Iš mūsų tėviškių: 12 Aukštaitijos poetų kūryba. – Utena: Kamonada, 2010.

Rudens taku: Aukštaitijos poetų kūrybos rinktinė. – Utena: Kamonada, 2010.

Atsimerkia dangus: dvyliktosios Utenos regiono jaunimo kūrybinės stovyklos Vokietijoje dalyvių kūryba. – Utena: Kamonada, 2010.

Kaip upių tekėjimas: Aukštaitijoje gyvenančių literatų eilėraščių rinkinys. – Utena: Kamonada, 2010.

Malda tėviškei: Rytų Aukštaitijoje gyvenančių literatų kūrybos rinkinys. – Utena: Kamonada, 2011.

Po Juknėnų klevais: Antano Miškinio literatūrinės premijos laureatų kūrybos rinktinė. – Utena: Kamonada, 2011.

Motinos sodas: tai, kuri vienintelė. – Utena: Kamonada, 2012.

Kai buvome dviese: meilės lyrika. – Utena: Kamonada, 2012.

Atokios stotys 2012: poezijos almanachas. – Utena: Kamonada, 2012.

Vieno paukščio vakaras: Molėtų jaunųjų literatų stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kamonada, 2013.

Iš tikėjimo audinio: sakralinė poezija. – Utena: Kamonada, 2013.

Viešpaties veidas: sakralinė poezija. – Utena: Kamonada, 2013.

Tamsėjančios gelmės: Molėtų jaunimo kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. – Utena: Kamonada, 2013.

Atokios stotys 2013: poezijos almanachas. – Utena: Kamonada, 2013.

J. Balaišis. Skaudėjimo žodžiai: eilėraščiai. – Utena: Kamonada, 2014.

Piliarožės užkalbėjimas: poetinis Lietuvos žemėlapis. – Utena: Kamonada, 2014.

Ten, kur kloniai žali: poetinis Lietuvos žemėlapis. – Utena: Kamonada, 2014.

Atokios stotys 2014: poezijos almanachas. – Utena: Kamonada, 2014.

Būk šalia: meilės lyrika. – Utena: Kamonada, 2015.

Alyvmedžiai: poezija. – Kaunas : Kauko laiptai, 2018.

Paskutinis argumentas: esė. – Utena : Kamonada, 2018.

Upės akmenėliais: Molėtų rajono literatų kūrybos rinkinys (poezija, proza) / sudarytojas Vytautas Kaziela. – Utena : Kamonada, 2018.

Atokios stotys: eilėraščiai : Lietuvos periferijose ir emigracijoje gyvenančių liet. poetų almanachas / sudarytojas Vytautas Kaziela. – Utena : Kamonada, 2019.

A p d o v a n o j i m a i :

1993, 1994, 1998 m. Kazio Umbraso literatūrinė premija.

2006 m. Antano Miškinio premija už eilėraščių rinktinę „Kas nebus pralaimėta“.

2013 m. Utenos rajono meno ir kultūros premija už aukštaitiškos elegijos tęstinumą, lietuvių literatūros išliekamąją vertę.

Anykščių rajono savivaldybės

Literatūrinės Antano Baranausko premijos

Vertinimo komisijai

REKOMENDACIJA

Dvyliktosios Vytauto Kazielos poezijos rinkinio pavadinimas „Sapnų slidininkas“ – aiški nuoroda į jo ankstesnę knygą „Alyvmedžiai“, kuri 2019 m. buvo "Metų knygos rinkimų" poezijos penketuko nugalėtoja. Tačiau šiame, jau dvilyktame, rinkinyje, neeliminudamas egzistencinių ieškojimų V. Kaziela, priešingai nei "Alyvmedžiuose", yra ypač atviras ir atidus pasaulio įvykiams, visuomenės problemoms. Poetas nevengia socialinių temų, reaguoja į šio laikmečio realijas (pvz., yra tekstų, susijusių su karantinu ir pandemija, tačiau ir juose poetas sugeba neįsisivelti į daugiažodžiavimą, emocijas, kuria netikėtus asociatyvius ryšius, galias potekstes.

Šios knygos leitmotyvas – susitaikymas su savimi, savo **ir aplinkos nykimu**, išsiskyrimo nuojausomis. Kita vertus, viskas įspaudžia pėdsakus, tad nesunku pastebėti, jog V. Kazielos eilėraščiuose iškart atsiveria bent keturios dimensijos: metafizinė, religinė, socialinė ir buitinė. Viena iš ryškiausių maujojo rinkinio ypatybių – sugebėjimas jungti konkrečias detales su amžinosiomis – meilės ir mirties temomis. V. Kaziela nevengia derinti įprastų poetinių įvaizdžių (tokių, kaip karalienė, naktis, pilnatis) bei maginių elementų su buitinėmis detalėmis. Tokiu būdu jo kūryba įgyja ryškių ir įtikinamų universalumo ir šiuolaikiškumo bruožų.

Poetas susitelkia į mirtingumo apmąstymą, bet pernelyg neįsikimba į filosofines sąvokas. Jo nuojausos, patyrimai glaudžiai susiję su kasdiene patirtimi. Taigi rinkinio subjektas, viena vertus, yra išminčius, keliaujantis į šiaurę, kita vertus, įsisąmoninantis savo ribotumą ir mirtingumą.

Netikėtai knygoje suspindi gamtos motyvai. Vartojami saikingai, tiksliai, kartais netikėtai. Bet visada tiek, kiek to reikalauja eilėraščio tema, idėja, nuotaika arba tiesiog lyrinio subjekto būseną ar intuiciją. Jo eilėraštyje ašara ropoja (lyg suaugusi su vabalu – taip įvardijamas eilėraščio žmogaus pojūtis), jo eilėraštyje motina iš ryžių laukų gali kilti į dangų (taip išties negali būti, nes jo motina, be abejo, nėra buvusi tose platumose, kur auginami ryžiai), realus elnias taip šuoluoja, kad susidvejina su elniu devyniaragių iš pasakos, jo eilėrašty perėjū neieško lavonvabalių ir t.t. Vytauto Kazielos kuriami gamtos motyvai kiek „kertasi“ su lietuvių sąmonėje susiformavusia nuostata, jog jei jau gamta, tai būtina gerėti, džiūgauti. Šio poeto, bent jau šio rinkinio eilėraščiuose, gamta natūrali žmogaus funkcionavimo dalis. Kaip kraujas ar neuronai, kaip atspirtis, paguoda, raktas į paslaptis.

Jau minėjau, šio rinkinio lyrinis subjektas jaučia savo ribotumą ir mirtingumą, vis dėlto besąlygiškai jo neapkaltinsi niūrumu, nepavadinsi, su viskuo susitaikiusiu pesimistu. Anaiptol. Ir prie to daug prisideda išradimai vartojami gamtos motyvai, liudijantys nesibaigiantį judėjimą, kaitą, visa ko gyvastingumą. Būtina pabrėžti, kad gamtos detalės turi ryškų poetinį krūvį tiek buitiniuose, tiek religiniuose ar metafiziniuose poeto eilėraščiuose ir beveik visiais atvejais sustiprina kūrinio meninę vertę.

„Sapnų slidininke“ V. Kaziela lieka ištikimas minimalizmui, jo žodis taupus, bet svarus, o eilėraščiai daugiasluoksniai, net jei iš pirmo žvilgsnio asketiška raiška atrodo lengvai perprantama. Čia, regis, ir slypi V. Kazielos meistrystė – pasakyti daug, kalbant mažai.

Rekomenduoju garbios Komisijos dėmesiui poezijos rinkinį „Sapnų slidininkas“.

Lietuvos rašytojų sąjungos Valdybos vardu

Viktoras Rudžianskas

IEVA RUDŽIANSKAITĖ
2021 07 09

Ilgieji nuotoliai

<...>

Vytautas Kaziela. *Sapnų slidininkas*. Eilėraščiai. K.: Kauko laiptai, 2021. 136 p.

Vytauto Kazielos naujos knygos pavadinimas „Sapnų slidininkas“ – nuoroda į jo ankstesnį rinkinį „Alyvmedžiai“ (2018). „Sakyk ar prisimeni / sapnų slidininką / akimirksni išnirusį / iš pusšimčio metų / senumo pūgos“ (p. 71), – klausia lyrinis subjektas, mat „Alyvmedžiuose“ yra tokio pat pavadinimo skyrius ir eilėraštis, kuriame pasirodo slidininko figūra. Tačiau šiame, jau dvilyktame, rinkinyje neeliminudamas egzistencinių, religinių ieškojimų V. Kaziela ypač atviras ir atidus pasaulio įvykiams, visuomenės problemoms. Išryškindamas konfliktišką asmens pasaulį, poetas nevengia militaristinių įvaizdžių, o tikėjimas anapusybe susipina su rūsčiu žvilgsniu į gyvenamąją aplinką: „protestuodamas nekalbu / neaugu / šio pasaulio tvarka / stojasi man / skersai gerklės“ (p. 35).

Dėliodamas net ir įprastas poetines figūras, autorius atveria platesnius kontekstus. Įspūdingas eilėraštis, kuriame ryžių laukuose vaizduojama motina, apsigaubusi balta skarele, kyla į dangų (p. 32). Lieka visiškai neaišku, kur vyksta veiksmas, o reginys pasirodo lyg sapnas arba mirtis. Žaibiškai kaitaliodamas geografines vietas, V. Kaziela transformuoja ne tik išorinę aplinką, bet ir vidines subjekto būsenas: „palmių giraitė / išners iš sąmonės / dumblo // tai ką nešiojam savy / iš praeitų / gyvenimų // yra kamuoliniai debesys / sugrižtantys žemėn lietum / ir labai ilgesinga vasara // skaičiuoju dienas ir valandas / nešiojuos tinklėlį / drugiams gaudyti // naktimis jie užkloja veidą“ (p. 126). Kasdienio pasaulio laikinumas, įvykiai, sąmonės klampumas yra neatsiejami nuo kitos tikrovės dimensijos ar bent jau galimybės kitą tikrovę patirti. Atsižvelgdamas į gyvenimo trapumą, kasdienių pavidalų netvarumą, subjektas niekais paverčia savo aistras (p. 80), svarsto apie savo ydingą prisirišimą prie formų (p. 33–34).

Pažymėtina, kad įvairūs simboliai ir ženklai kartais įgauna politinę prasmę, kurią sudėtinga atsieti nuo asmeninių, egzistencinių ieškojimų: „nė vienas / jo neregėjom: / tiktai kančioje / arba vienišystėje // nušvinta jo pėdsakai // anapus / grotuoto lango / už kurio / bus kalėjė / visi užkankinti teisieji // tyla ir švytėjimas / erdvėse liepsnojančios / vėliavos“ (p. 20). Tai tik vienas iš pavyzdžių, kaip vidinės būsenos ir religinės nuorodos siejamos su prievartos, politinės galios ir ideologijos aukomis. Taigi visai nebūtina vartoti specifinius terminus ar pateikti aiškias nuorodas, tačiau eilėraščių laikyti tik asmeninės patirties išdava neišeina. Ir tai yra viso rinkinio ypatybė: inkorporuodamas tokius įvaizdžius kaip medūzos (p. 111), lavonvabalai (p. 35), stadiono ratas (p. 110), poetas neretai kalba visai apie ką kita, nei iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, todėl įdėmus skaitytojas išvelgs glūdinčias potekstes, socialinių reiškinių kritiką, ironiją bei subtilias literatūrinės aliuzijas.

Rinkinyje nemažai dėmesio skiriama pandemijai ir karantinui, nuo kurių, manau, daugelis pavargo, todėl tikėtina, kad ateityje tokie tekstai įgaus kiek kitokią vertę. V. Kazielos eilėraščiai – vienas iš įdomesnių liudijimų, kaip neišvengiami įvykiai veikia poezijos turinį. Šiurpią tokio pobūdžio eilėraščių nuotaiką iliustruoja apokaliptinis raitelis (p. 43), ore pakibę akmenys (p. 47), ištuštėjęs miestas (p. 58), supainioti asmens kodai (p. 49). Ramus kalbančiojo tonas maskuoja sunkiai išreiškiamą įtampą, sukeliančią pojūtį, kad tuoj įvyks kažkas itin baisaus. Taip konkreti situacija pakeliama į universalų lygmenį: nesvarbu, kokioje epochoje gyventume, kokios nelaimės užkluptų – mirtis yra neišvengiama, pasirodanti įvairiausiais pavidalais, ženklais. Jau pirmajame rinkinio eilėraštyje „Mirties užkalbėjimas“ (p. 9–13) pasirodo elnio figūra, ne tik susijusi su krikščionyste bei pagonybe, bet ir nurodanti akimirką, kai gyvenimas taip priartėja prie mirties, kad vos įmanoma išvelgti juos skiriančią ribą, panašiai tikrovė priartėja prie sapno, išnykimo nuojauta prie meilės ir geismo.

Įdomu skaityti eilėraščių, kuriame poetas, galima sakyti, pateikia eilėraščio sampratą: „degtukas / turi būti sausas ir plonas / (kaip ir) eilėraštis // daugiažodžiai šakoti eilėraščiai / pradreskia burną / [...] nemoku papasakoti / – buvo praėjo – / tarp pirštų lietus ledas ant balų – – – // – – – turiu dar vieną išprakaitavusią / vasarą. degtukas sudega / apdegindamas mano pirštus“ (p. 102). Šiame savotiškame pa(si)aiškinime slypi V. Kazielos kūrybos paradoksas: eilėraštis dega lyg įžiebtas degtukas, kuris tuoj sudegs, todėl privaloma ištarti kuo mažiau žodžių, kad būtų pasakyta daugiau. Dėl šios priežasties tekstus privaloma skaityti lėtai ir jų „neperdozuoti“. Tiesa, vyraujanti niūroka nuotaika ir gana vienodos meninės vertės eilėraščiai rizikuoja vienas kitą užgožti. Nepaisant to, „Sapnų slidininkas“ – elegantiškos ir kartu giliamintiškos poezijos knyga, kurioje įvaizdžiai nutoldami vienas nuo kito palieka erdvės įvairioms interpretacijoms. Kitaip tariant, plonytis lyg degtukas eilėraštis neretai yra daugiasluoksnis, daugiaprasmis, apimantis ne vieną laikotarpį ir kultūrą.

<http://www.satenai.lt/2021/07/09/ilgieji-nuotoliai/>

Tomas Vyšniauskas. Pilnas sapnas pripėduotų snaigių

Ko gero, daugelis poetų siekia pakylėti eilėraščių į erdves, laisvas nuo buities suvaržymų ir banalumu dvelkiančių žemiškų problemų. Įkvėpti eilėraščiui iš kitų literatūros žanrų išskiriančios magijos, universalizuoti tiek, kad išnyktų konteksto, kuriame eilėraštis buvo parašytas, apribojimai – tai užduotys, skatinusios poetus laužyti galvas, pešioti plunksnas, kuždėti burtažodžius, kantriai laukti ar net kliautis psichotropiniais eliksyrtais. Universalumas ir adaptyvumas yra tarytum eilėraščio savarankiško egzistavimo prielaida. Viena iš priemonių siekiant šio tikslo (taip pat ir ieškant inovatyvesnio minties perteikimo) – daiktų ir reiškinių ištraukimas iš jiems būdingų prigimtinių (ar tradiciškai nusistovėjusių) kontekstų. Erdvių ir laiko perkonstravimas ir deformavimas tarsi leidžia užčiuopti tam tikrą eterį, kuriame levituoja ne tiek suvokiama, kiek juntama minties (būsenos) užuomazga. Poetas, žurnalistas, leidėjas Vytautas Kaziela dvilyktąją poezijos knygą pavadino „Sapnų slidininkas“. Šis nuo kalno į neapčiuopiamą sapno erdvę kiek netikėtai įčiuožęs įvaizdis sužadino skaidraus, jusles virpinančio ir transcendentinę ribą ignoruojančio eilėraščio lūkestį.

Į rinkinį sudėtuose tekstuose daug dėmesio skiriama vietos dėmeniui – taip tarsi bandoma integruoti lyrinį herojų į aplinkos visumą. Žodį „visuma“ derėtų akcentuoti, nes veikėjui dažnai nepriskiriamas konkretus vietovės lopinėlis: atrodo, siekiama kuo labiau išblukinti asmenybės ir supančio pasaulio skirtį. Subjektas pripažįsta aukštesnių jėgų ir paralelinių pasaulių egzistavimą, žmogiškosios būties trapumą: „mano skydas / iš plono / stiklo / lyg angelo / sparno / kraštelis“ (p. 12). Nuolankumas, (pasi)tikėjimas lemtimi vertinami labiau nei apgaulingas materijos tvirtumas. Laiko ir reiškinių reliatyvumas materialiajame „šiapus“ įsiprasminti siekiančiai asmenybei kelia dar daugiau painiavos. Sudaiktintas angelas tampa pažeidžiamas, jis atsiduria toje pačioje lentynoje kaip ir destrukcijos atributas – kulka: „alavinis namų angelas / oksiduojasi tarsi kulka / kurios nespėjai iššauti“ (p. 15). Siekis suformuluoti, išreikšti, įvietinti anapusybę rinkinyje dažnai susijęs su dievoieškos pastangomis. Aukščiausiasis visuomet šalia eilėraščio net tada, kai akcentuojami kūniškumo atributai: „alsuok ramiai / apgaubia užmarštis / o tarp chalato / klosčių / krūtys dvi // ir Dievas užgesina / šviesą“ (p. 31).

Vytautas Kaziela. „Sapnų slidininkas“. Dailininkė Inga Paliokaitė-Zamulskienė. – K.: „Kauko laiptai“, 2021.

Eilėraščių subjektas ieško erdvės, išlaisvintos nuo buitiškumo ar konkrečių aplinkybių įtakos, bet suvokia, kuo gresia tokie kraštutinumai. Eliminavus absoliučiai visas įtakas, daiktų ir reiškinių tarpusavio ryšius, kyla vakuomo, kuriame negali tarpti jokia substancija, pavojus: „ar matei jų akis // jose tuščia / net gelia / ir joks daigas / nebeprigis“ (p. 46); „dar tik mokais / kalbėti tyla // taip į vandenį / krinta akmenys / iš aukštai // ir pakimba ore“ (p. 47). Tuomet atsiranda emocijų (tegul ir žeidžiančių) poreikis. „Bučiuok mane skaudžiai“ (p. 60), – prašo lyrinis subjektas, tarytum norėdamas įsitikinti tikrovės realumu. Naujų, fantasmagorinių, juslėmis neapčiuopiamų vietų konstravimas neigia materiją, daiktiškumą. Tačiau tarpinei būsenai, universalizuotam „kažkur“ apibūdinti pasitelkiami realūs daiktai, kasdienybės objektai ir sociume vykstantys procesai: „išniręs iš tamsos / toliau eini / kietėja dugnas / ir artėja krantas // karalius prostitutė ir studentas / suglaudę galvas / juos nuteisina mirtis / tik šviesos pro žvaigždynus krenta“ (p. 92). O gal esmė – krypties įsisąmoninimas arba pats paieškos procesas: „o kelionė ilga / baigiasi audros / išsausėja burna / o liežuvis / pavirsta į skardą“ (p. 121).

Svarbi eilėraščių savybė – dėmesys laiko dimensijai, tiksliau, laiko niveliavimas, blukinimas, bandymas esamąją būseną perteikti buvusių reiškinių priežastingumo ryšiais. Pavyzdžiui, faktui „moterys į mane nebežiūri“ atrandama priežastis praeityje – „bičių vilkas / išgėrė / lūpų saldumą“ (p. 17). Buvusio veiksmo ir esamos jausenos ryšį atspindi eilutės „jo kraujuoti / pėdsakai mama / šiaip jau / viskas ramu“ (p. 19). Čia pėdsakai, kaip praeities dramų artefaktas, kontrastuoja su dabarties ramybe. Dar vienas rinkinio eilėraščiams būdingas su laiko samprata susijęs aspektas – senkančių akimirkų nuojauta. Baigties suvokimas formuoja kūrinių energetinį krūvį, grįstą nostalgija ir melancholišku požiūriu į mirtį. Lyrinis subjektas tarsi nutrūta būtajį laiką: „Pramintas takas / elgetų minia / žiaurus ir kietas / supresuotas laikas // aš čia esu / bet čia manęs nėra / praeina neregys / pro šalį“ (p. 25). Akcentuojamas žmogaus menkumas lemties akivaizdoje: „supjausto rankas / tie prakeikti saulėlydžiai / ir tu negali manęs išlaikyti“ (p. 75). Kita vertus, paneigtos praeities ir būsimo laiko netvarumo kokteilis formuoja (tėgų ir laikiną) esamos akimirkos sterilumą. Toks sterilumas net gali priartėti prie pavojingos šalčio ribos: „ir nulaižo / kažkaip netikėtai / mūsų pėdsakus / šlapias žvėris // ir nėra praeities / vien tik sniegas / priešaky ir / užklojęs akis“ (p. 61). Gali pasirodyti, kad paskutinio skyriaus pavadinimas „Kitoje pusėje“ simbolizuoja, jog lyrinis subjektas daug dėmesio skirs amžinybės apmąstymui, senkančio laiko pojūčiui ir spėlionėms, kas gi slypi anapus. Tačiau lyrinio subjekto būvis, mano manymu, artimesnis tarpinei būsenai, balansavimui tarp skirtingų dimensijų. Jis suvokia, jog materialusis pasaulis baigia išblukti, bet jaučia netikrumą dėl neapibrėžiamos egzistencijos po pasaulio baigties: „atpažįsti mane / tai – apgriuvus tvirtovę / tai tik sniegas ant pirštų // sklėtė naktis“ (p. 117).

Eilėraščiuose nemažai tradicinių įvaizdžių (akmuo, angelas, kryžius, kraujas, pėdsakai, lemtis ir pan.), bet įsprausti į netikėtus kontekstus jie sužaižaruoja naujais atspalviais: „drakonas / augantis manyje / labiausiai mėgsta / suslavičiaus kečupą // (...) jūsų kryžiai / man trukdo skraidyti“ (p. 21); „lapkritis / jau netoli / jau jaučiu jį / alsuojant // lyg džiūtų / seniai pamiršti / skalbiniai“ (p. 24); „galėčiau būti / auka / neatpažinta / arba / skaidrumo / pripildytas uostas“ (p. 34). Nevengiama tradicinės frazės pagardinti aštresniu žodžiu. Taip greta „čiūčia liūlia čiūčia liūlia / motinėle iš anapus žiūri“ (p. 49) atsiranda vyrai, kurie „ilgainiui / suserga impotencija“ (p. 48) ir bandymas „pasikarti / persipjauti venas / iššokti iš devintojo“ (p. 52). Apskritai nedaugžodžiaujama, nėra įmantrių terminų, profaniškumo demonstravimo, nepiktnaudžiaujama sudėtingomis metaforomis. Skaidriai ir tiksliai koncentruojama mintis. Netikėti sugretinimai ir reiškinių deformavimas kuria specifinį eilėraščio lauką, kuriame skaitytojas nežino, kokios prasmės tyko už posūkio, bet turi žiupsnį interpretacijos laisvės, lemiančios kūrinių universalumą. Pavyzdžiui, pandemijos aktualijos subtiliai perkeliama į alegorijos sferą, todėl dauguma skyriaus, skirto šiam žmonijos etapui, eilėraščių gali egzistuoti savaime, išsilaivinę iš konteksto, konkretaus laikotarpio ribų.

Vienas iš dominuojančių įvaizdžių knygoje yra sniegas. Dėl laikinumo, neatsparumo išorės destruktijai ir alegorinio įvairiabrauniškumo (gali būti ir tyras, ir šaltas) šis įvaizdis įtaigiai perteikia būties netvarumą. Rinkinyje nevengiama kalbėti pirmu asmeniu, lyrinis subjektas neapsiriboja stebėtojo vaidmeniu – jis integruojamas į aplinkos vyksmą tiek, kad tampa neatsiejama kosmoso dalimi. Taip kuriama nuoširdaus kalbėjimo iliuzija, o tai yra svarbi paveikios poezijos dalis.

V. Kazielos eilėraščių rinkinyje „Sapnų slidininkas“ jautriai ir subtiliai konstruojamas pasaulis, išlaisvintas iš laiko, erdvės ir būties slėgio vystyklų. Šis pasaulis tyras ir trapus kaip snaigė, kurią galima ištirpdyti paglostčius. Arba įsipjauti į jos aštrią briauną. Autorius lieka ištikimas sau (taupus žodis, kontempliacija, aplinkos ir individo vienovės pojūtis, subtilumas, emocinis krūvis), bet praturtina kūrybą radikalesniais objektų savybių perkonstravimo bandymais, netikėtais įvaizdžių sugretinimais, klastingesniu minties vingiu, aktualijomis. Knyga turėtų patikti tiems, kurie poezijoje vertina emocijos aktualizavimą, saiką ir paradokso paieškas. „Begalinė yra tuštuma“ (p. 37), – konstatuojama. Tuštuma yra egzistencijos išvirkščioji pusė. Bet gerai įsižiūrėjus galima pamatyti, kad sapnas pilnas pripėduoto sniego. Šie pėdsakai netirpsta.